

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 8. septembra 2011 *

Vo veci C-177/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 12 de Sevilla (Španielsko) z 24. marca 2010 a doručený Súdnemu dvoru 7. apríla 2010, ktorý súvisí s konaním:

Francisco Javier Rosado Santana

proti

Consejería de Justicia y Administración Pública de la Junta de Andalucía,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory J.N. Cunha Rodrigues, sudcovia A. Arabadžiev, A. Rosas, A. Ó Caoimh (spravodajca) a P. Lindh,

generálna advokátka: E. Sharpston,
tajomník: A. Calot Escobar,

* Jazyk konania: španielčina.

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Consejería de Justicia y Administración Pública de la Junta de Andalucía, v zastúpení: A. Cornejo Pineda, splnomocnený zástupca,
- španielska vláda, v zastúpení: J. Rodríguez Cárcamo, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: M. van Beek a S. Pardo Quintillán, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 12. mája 2011,

vyhlásil tento

Rozsudok

- ¹ Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu doložky 4 rámcovej dohody o práci na dobu určitú, uzavretej 18. marca 1999 (ďalej len „rámcová dohoda“), ktorá tvorí prílohu smernice Rady 1999/70/ES z 28. júna 1999 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP (Ú. v. ES L 175, s. 43; Mim. vyd. 05/003, s. 368).

- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu, v ktorom vystupuje Francisco Javier Rosado Santana, v súčasnosti stály úradník v Junta de Andalucía na Consejería de Justicia y Administración Pública de la Junta de Andalucía (Ministerstvo spravodlivosti a verejnej správy vlády autonómnej oblasti Andalúzia, ďalej len „Consejería“), týkajúceho sa rozhodnutia tohto orgánu o zrušení aktov o jeho vymenovaní do funkcie stáleho úradníka vo všeobecnej kategórii asistentov prostredníctvom interného povýšenia.

Právny rámec

Právna úprava Únie

- 3 Z odôvodnenia č. 14 smernice 1999/70, vychádzajúcej z článku 139 ods. 2 ES, vyplýva, že signatárske strany rámcovej dohody vyjadrili vôľu zvýšiť kvalitu práce na dobu určitú uplatňovaním zásady nediskriminácie a vytvoriť rámec, ktorým by sa zamedzilo zneužívaniu, ku ktorému dochádza, keď sa pracovné zmluvy a pracovnoprávne vzťahy na dobu určitú uzatvárajú v bezprostrednom slede.
- 4 V zmysle článku 1 uvedenej smernice je jej účelom „uviesť do účinnosti rámcovú dohodu..., ktorú... uzavreli všeobecné medzirezortné organizácie (ETUC, UNICE a CEEP)“.

5 V zmysle článku 2 prvého odseku tejto smernice:

„Členské štáty do 10. júla 1999 uvedú do platnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou alebo zabezpečia, že najneskôr do tohto termínu sociálni partneri prijímú potrebné opatrenia dohodou, pričom od členských štátov sa požaduje, aby prijali potrebné opatrenia, ktoré im umožnia kedykoľvek sa zaručiť za výsledky, ktorých dosiahnutie táto smernica ukladá. Ihneď o tom budú informovať Komisiu.“

6 Podľa doložky 1 rámcovej dohody je jej účelom:

„a) zvýšiť kvalitu práce na dobu určitú zabezpečením uplatňovania zásady nediskriminácie;

b) vytvoriť rámec na zamedzovanie nezákonného počínania prameniaceho z využitia opakovaného uzatvárania pracovných zmlúv a pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú“.

7 Doložka 2 bod 1 rámcovej dohody znie:

„1. Táto dohoda sa vzťahuje na pracovníkov na dobu určitú, ktorí majú uzavretú pracovnú zmluvu alebo pracovnoprávny vzťah podľa zákona, kolektívnych dohôd alebo spôsobu, ktorý je zaužívaný v jednotlivých členských štátoch.“

8 Doložka 3 rámcovej dohody stanovuje:

- „1. Na účely tejto dohody termín ‚pracovník na dobu určitú‘ sa vzťahuje na osobu, ktorá uzavrela pracovnú zmluvu alebo [založila – *neoficiálny preklad*] pracovnoprávny vzťah priamo so zamestnávateľom[,] ktorých koniec platnosti je vymedzený objektívnymi podmienkami, ako napríklad určitým dátumom, splnením určitej úlohy alebo určitou udalosťou;
2. Na účely tejto dohody termín ‚porovnateľný stály pracovník‘ sa vzťahuje na pracovníka, ktorý uzavrel pracovnú zmluvu alebo [založil – *neoficiálny preklad*] pracovnoprávny vzťah na dobu neurčitú v jednom a tom istom podniku, kde vykonáva stále rovnakú alebo podobnú prácu, resp. povolanie, pričom sa primerane zohľadňuje jeho kvalifikácia a odborná prax.

V prípade, že v rovnakom podniku nepracuje porovnateľný stály pracovník, porovnáva sa na základe platnej kolektívnej dohody, alebo ak platná kolektívna dohoda neexistuje, tak v súlade s príslušným vnútroštátnym právom, kolektívnymi dohodami alebo podľa zaužívaného postupu.“

9 Doložka 4 rámcovej dohody s názvom „Zásada nediskriminácie“ stanovuje:

- „1. Pokiaľ ide o pracovnoprávne podmienky, pracovníci na dobu určitú nesmú byť voči porovnateľným stálym pracovníkom znevýhodňovaní len preto, že majú uzavretú pracovnú zmluvu alebo pracovnoprávny vzťah na dobu určitú, pokiaľ na odlišné zaobchádzanie neexistujú objektívne dôvody.

...

4. Nároky vyplývajúce z celkového počtu odpracovaných rokov, ktoré súvisia s osobitnými pracovnoprávnymi podmienkami, sú u pracovníkov na dobu určitú rovnaké ako u stálych pracovníkov, pokiaľ rozdielne nároky vyplývajúce z rovnakého počtu odpracovaných rokov nie sú objektívne zdôvodnené.“

Vnútroštátna právna úprava

- ¹⁰ Článok 1 ods. 2 zákona 70/1978 z 26. decembra 1978 o uznávaní predchádzajúcej služby vo verejnej správe (Ley 70/1978 de reconocimiento de servicios previos en la Administración Pública) (BOE č. 9 z 10. januára 1979, s. 464, ďalej len „zákon 70/1978“) stanovuje:

„Za obdobie skutočnej činnosti sa považuje bez rozdielu obdobie každej činnosti, ktorá bola vykonávaná v odvetviach verejnej správy uvedených v predchádzajúcom odseku, a to tak vo funkcii dočasného úradníka (na dobu určitú alebo na prechodné obdobie), ako aj na základe zmluvy podľa správneho alebo pracovného práva bez ohľadu na to, či boli tieto zmluvy uzavreté písomne.“

- ¹¹ Dodatok č. 22 k zákonu 30/1984 z 2. augusta 1984 o reforme španielskej verejnej služby (Ley 30/1984 de reforma de la Función Pública) (BOE č. 185 z 3. augusta 1984, s. 22629) v znení zákona 42/1994 z 30. decembra 1994 o daňových, správnych a sociálnych opatreniach (Ley 42/1994 de medidas fiscales, administrativas y de orden social) (BOE č. 313 z 31. decembra 1994, s. 39457) stanovuje:

„Postúpenie do kategórií alebo stupňov skupiny C sa môže uskutočniť prostredníctvom interného povýšenia z kategórií alebo stupňov skupiny D v rámci zodpovedajúcej oblasti činností alebo funkcií a uplatňuje sa v rámci režimu výberového konania, pričom počas fázy výberového konania sa hodnotia kvalifikácie vo vzťahu ku kariére a k obsadzovaným pracovným miestam, úrovni vzdelania a počtu odpracovaných rokov.“

Na tento účel sa vyžadujú doklady uvedené v článku 25 tohto zákona alebo desať rokov odpracovaných v kategórii alebo na stupni skupiny D, alebo päť rokov, ak záujemca navštevoval osobitný vzdelávací kurz prístupný na základe objektívnych kritérií.

Toto ustanovenie je základnou normou režimu stálych úradníkov vo verejnej službe a je vydané na základe článku 149 ods. 1 bodu 18 ústavy.“

- 12 Článok 32 vyhlášky 2/2002 z 9. januára 2002, ktorou sa stanovuje všeobecný poriadok pre prijímanie do zamestnania, interné povyšovanie, obsadzovanie pracovných miest a odborné povyšovanie úradníkov všeobecnej správy Junta de Andalucía (Decreto 2/2002 por el que se aprueba el Reglamento General de Ingreso, promoción interna, provisión de puestos de trabajo y promoción profesional de los funcionarios de la Administración General de la Junta de Andalucía) (BOJA č. 8 z 19. januára 2002, s. 913), obsahuje podobné ustanovenia ako tento dodatok.
- 13 Zákon 7/2007 z 12. apríla 2007 o služobnom poriadku úradníkov vo verejnej službe (Ley 7/2007 del Estatuto básico del empleado público) (BOE č. 89 z 13. apríla 2007, s. 16270, ďalej len „LEBEP“) sa podľa svojho článku 2 ods. 1 uplatňuje na stálych zamestnancov, prípadne zmluvných zamestnancov, ktorí pracujú najmä v rámci správnych orgánov autonómnych oblastí.
- 14 Článok 8 ods. 2 LEBEP stanovuje, že úradníci vo verejnej službe sa delia na stálych úradníkov („funcionarios de carrera“), dočasných úradníkov („funcionarios interinos“), zmluvných úradníkov a pomocný personál.
- 15 Článok 9 ods. 1 LEBEP stanovuje:

„Stálymi úradníkmi sú osoby uvedené v zákone, ktoré pracujú vo verejnej správe na základe stáleho pomeru, ktorý sa riadi správnym právom, aby trvale vykonávali platené odborné úlohy.“

16 Článok 10 ods. 1 LEBEP stanovuje:

„Dočasnými úradníkmi sú osoby, ktoré sú z výslovne preukázaných dôvodov potreby a naliehavosti vymenované na toto miesto, aby vykonávali úlohy, ktoré sú vlastné stálym úradníkom, ak nastane niektorý z nasledujúcich prípadov:

- a) existencia voľných pracovných miest, ktoré nemožno obsadiť stálymi úradníkmi;
- b) dočasné zastupovanie stálych úradníkov;
- c) uskutočňovanie programov dočasnej povahy;
- d) nadbytok alebo nahromadenie práce počas doby najviac šiestich mesiacov v rámci dvanástich mesiacov.“

17 Článok 18 LEBEP nazvaný „Interné povýšenie stálych úradníkov“ znie takto:

„1. Interné povýšenie sa uskutočňuje v rámci výberového konania zabezpečujúceho dodržiavanie ústavných zásad rovnosti, zásluh a spôsobilosti...

2. Úradníci musia spĺňať požadované podmienky na postup, odpracovať aspoň dva roky v aktívnej službe v rámci nižšej podskupiny alebo skupiny odbornej klasifikácie, ak sa neskladá z podskupín, a úspešne zložiť príslušné skúšky vo výberovom konaní.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 18 Z informácií predložených Súdnemu dvoru vyplýva, že žalobca v konaní vo veci samej pracoval od roku 1989 do roku 2005 v službách Junta de Andalucía ako dočasný úradník. V roku 2005 sa stal stálym úradníkom tohto správneho orgánu.
- 19 Dňa 17. decembra 2007 uverejnila Consejería v *Boletín Oficial de la Junta de Andalucía* oznámenie o výberovom konaní uvádzajúce organizovanie skúšok na postup úradníkov prostredníctvom interného povýšenia do všeobecnej kategórie asistentov tohto správneho orgánu.
- 20 Uvedené oznámenie stanovovalo viacero kritérií, ktoré museli účastníci skúšok spĺňať. V prvom rade museli byť súčasťou všeobecného zboru úradníkov Junta de Andalucía. Ďalej museli byť držiteľmi titulu bachiller superior, rovnocenného diplomu alebo byť schopní ho získať, alebo ak neboli držiteľmi titulu, preukázať, že v postavení stáleho úradníka v kategórii patriacej do skupiny D odpracovali buď desať rokov, alebo päť rokov po absolvovaní osobitného kurzu Andalúzskeho inštitútu verejnej správy. Účastníci skúšok sa nakoniec museli pred interným povýšením nachádzať v kategórii patriacej do bezprostredne nižšej skupiny ako tá, ktorej kategória bola predmetom výberového konania, a preukázať, že odpracovali aspoň dva roky v postavení stáleho úradníka v tejto skupine.
- 21 V oznámení o výberovom konaní bolo tiež spresnené, že „sa nezohľadnia predchádzajúce uznané obdobia služby odpracované v postavení dočasného alebo zmluvného zamestnanca akéhokoľvek správneho orgánu ani iné podobné predchádzajúce obdobia služby“.

- 22 Žalobca v konaní vo veci samej sa zúčastnil na skúškach vo výberovom konaní ako stály úradník skupiny D zamestnaný v Junta de Andalucía, ktorý odpracoval viac ako dva roky, a spočiatku bol uvedený na konečnom zozname úspešných uchádzačov výberového konania uverejnenom 12. novembra 2008.
- 23 Po tom, ako bol 2. februára 2009 uverejnený zoznam ponúkaných voľných pracovných miest a F.J. Rosado Santana poskytol požadované dokumenty, generálny tajomník Consejería rozhodnutím z 25. marca 2009 (ďalej len „rozhodnutie sporné vo veci samej“) zrušil rozhodnutie o prijatí a vymenovaní uchádzača na miesto stáleho úradníka v skupine C z dôvodu, že nebol držiteľom požadovaných titulov ani neodpracoval desať rokov v postavení stáleho úradníka potrebných v prípade, ak nie je ich držiteľom.
- 24 Žalobca v konaní vo veci samej podal 8. júna 2009 žalobu proti rozhodnutiu, ktoré je sporné vo veci samej, pričom ju založil na článku 14 španielskej ústavy, ktorý zakotvuje zásadu rovnosti pred zákonom, a článku 1 zákona 70/1978. Okrem toho tvrdil, že vzhľadom na to, že generálny tajomník Consejería zohľadnil iba počet rokov odpracovaných v postavení stáleho úradníka od roku 2005 a nezohľadnil počet rokov odpracovaných predtým v postavení dočasného úradníka, porušuje rozhodnutie, ktoré je sporné vo veci samej, zásadu nediskriminácie stanovenú v doložke 4 rámcovej dohody.
- 25 Consejería pred vnútroštátnym súdom tvrdila, že pokiaľ ide o dočasných úradníkov, zákon 70/1978 sa nemôže uplatňovať na účely určenia kvalifikácie vyžadovanej vo výberovom konaní, keďže obdobia predchádzajúcej služby sa môžu započítať iba na ekonomické účely. V opačnom prípade by sa s úradníkom, ktorý predtým vykonával službu ako dočasný úradník, zaobchádzalo výhodnejšie ako s úradníkom, ktorý ju takto nevykonával. Takýto prístup by bol diskriminačný, lebo vzhľadom na vlastnú povahu práce vykonávanej dočasným úradníkom, ktorá nemá stálu ani stabilnú povahu, vlastnú verejnej služby, by mal počet rokov odpracovaných v postavení stáleho úradníka stále prevážiť akékoľvek zásluhy vychádzajúce z obdobia služby vykonávanej v postavení dočasného úradníka.

- 26 Vo svojom rozhodnutí o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 12 de Sevilla pýta na dôsledky rozhodnutí Tribunal Constitucional, podľa ktorých je odlišné zaobchádzanie medzi stálymi úradníkmi a dočasnými úradníkmi vykonávajúcimi rovnaké úlohy prípustné. Vnútroštátny súd však konštatuje, že tieto rozhodnutia boli sčasti popreté inými rozhodnutiami toho istého Tribunal Constitucional.
- 27 Vnútroštátny súd tiež konštatuje, že veľká časť španielskych súdov sa riadi určitým smerom doktríny, podľa ktorého pri verejných výberových konaniach, ktoré obsahujú ustanovenia určujúce podmienky prijatia a bodovania uchádzačov, predstavujú tieto pravidlá „zákon“ výberového konania, a pokiaľ dotknuté osoby nespochybnia tieto ustanovenia v lehote určenej na tento účel, nemôžu sa následne dovolávať nezákonnosti týchto pravidiel, aby napadli výsledok, ktorý sa ich týka.
- 28 Podľa vnútroštátneho súdu je kľúčovou otázkou nastolenou vo veci samej otázka, či je vnútroštátna právna úprava, ktoré pri porovnaní dvoch stálych úradníkov vylúči zohľadnenie obdobia služby vykonanej jedným z nich z jediného dôvodu, a to že bol pri jej vykonávaní dočasným úradníkom, v rozpore s doložkou 4 rámcovej dohody.
- 29 Za týchto okolností rozhodol Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 12 de Sevilla o prerušení konania a predložil Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa smernica [1999/70] vykladať tak, že v prípade, ak ústavný súd členskej krajiny [Európskej] únie rozhodol, že stanovenie rozdielných práv pre dočasných úradníkov a stálych úradníkov nemusí byť v rozpore s ústavou tejto krajiny, musí to nevyhnutne spôsobiť vylúčenie toho, aby sa uvedené ustanovenie práva Spoločenstva mohlo uplatňovať na oblasť verejnej služby?

2. Má sa táto smernica vykladať tak, že bráni tomu, aby vnútroštátny súdny orgán vykladal zásadu rovnosti zaobchádzania a zásadu nediskriminácie spôsobom, ktorý vo všeobecnosti vylučuje z ich pôsobnosti rovnosť medzi dočasnými úradníkmi a stálymi úradníkmi?

3. Má sa doložka 4 [rámcovej dohody] vykladať tak, že bráni tomu, aby sa obdobia služby odpracované v postavení dočasného úradníka nezapočítavali do dĺžky predchádzajúceho služobného pomeru pri postupe na miesto stáleho úradníka, a to konkrétne na účely odmeňovania, zaradenia alebo kariérneho postupu úradníka?

4. Vyžaduje doložka [4 rámcovej dohody], aby sa vnútroštátna právna úprava vykladala tak, že z výpočtu dĺžky služobného pomeru úradníkov sa nevylučujú obdobia odpracované na základe zmluvy na dobu určitú?

5. Má sa doložka [4 rámcovej dohody] vykladať tak, že hoci bolo verejné oznámenie o voľnom pracovnom mieste uverejnené, pričom ho uchádzač nespochybnil, vnútroštátny súd je povinný preskúmať, či nie je v rozpore s právnou úpravou [Únie], a v takomto prípade je povinný neuplatniť toto oznámenie alebo ustanovenie vnútroštátneho práva, z ktorých vychádza, v rozsahu, v akom sú v rozpore s uvedenou doložkou?“

O prípustnosti žaloby

- ³⁰ Consejería tvrdí, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo všeobecnosti a osobitne prvá, druhá a piata prejudiciálna otázka nie sú v súlade s požiadavkami stanovenými judikatúrou Súdneho dvora, pokiaľ ide o prípustnosť návrhov na začatie prejudiciálneho konania. Neodkazuje totiž na vnútroštátne normy, ktoré sa uplatňujú na vec

samu, ani na vnútroštátny právny rámec, do ktorého patrí. Vnútroštátny súd navyše ani nevysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k výberu smernice 1999/70, a nepreukázal existenciu súvislosti medzi touto smernicou a uvedenými vnútroštátnymi normami.

- 31 Okrem iného tvrdí, že prejudiciálne otázky označujú pôsobnosť doložky 4 rámcovej dohody nesprávnym spôsobom, a aj z tohto dôvodu sú neprípustné.
- 32 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v rámci spolupráce medzi Súdnyim dvorom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí prevziať zodpovednosť za vydávané súdne rozhodnutie, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil tak nevyhnutnosť prejudiciálneho rozhodnutia na to, aby mohol vydať svoj rozsudok, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnyim dvoru. Preto pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (pozri najmä rozsudky z 15. decembra 1995, Bosman, C-415/93, Zb. s. I-4921, bod 59, a z 12. októbra 2010, Rosenblatt, C-45/09, Zb. s. I-9391, bod 32).
- 33 Vnútroštátnym súdom okrem toho prislúcha predložiť Súdnyim dvoru skutkové alebo právne okolnosti potrebné na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok zo 14. septembra 1999, Gruber, C-249/97, Zb. s. I-5295, bod 19).
- 34 V danom prípade treba uviesť, že vnútroštátny súd opísal dostatočne jasným spôsobom tak ustanovenia španielskeho práva, ktoré sa uplatňujú na vec samu, ako aj vnútroštátny právny rámec, do ktorého patrí. Dôvody, ktoré viedli vnútroštátny súd k podaniu otázok týkajúcich sa výkladu smernice 1999/70, okrem toho jasne vyplývajú z rozhodnutia o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

- 35 Pokiaľ ide o tvrdenia Consejería týkajúce sa toho, že vnútroštátny súd nesprávne označil pôsobnosť doložky 4 bodu 1 rámcovej dohody, stačí konštatovať, že takáto otázka sa netýka prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ale jeho dôvodnosti.
- 36 Vzhľadom na to, čo je uvedené vyššie, treba usudzovať, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je v celom rozsahu prípustný.

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky týkajúce sa uplatniteľnosti smernice 1999/70 a rámcovej dohody

- 37 Podľa španielskej vlády a Európskej komisie sa smernica 1999/70 a rámcová dohoda uvedená v jej prílohe neuplatňujú na spor vo veci samej.
- 38 Španielska vláda konštatuje, že keďže sa žalobca v konaní vo veci samej zúčastnil na procese interného povýšenia, ku ktorému majú v súlade s príslušnou právnou úpravou prístup výlučne stáli úradníci, on sám je od roku 2005 stálym úradníkom. Rozdielne zaobchádzanie, ktoré uvádza, preto nastalo vo vzťahu k ostatným stálym úradníkom, ktorý sa na tomto výberovom konaní zúčastnili tiež a buď boli držiteľmi požadovaných titulov, alebo mohli preukázať, že odpracovali desať rokov v postavení

stáleho úradníka. Tak španielska vláda, ako aj Komisia tvrdia, že rámcová dohoda neupravuje rovnosť zaobchádzania medzi pracovníkmi na dobu neurčitú, z ktorých niektorí v minulosti vykonávali službu ako pracovníci na dobu určitú.

- 39 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa doložky 2 bodu 2 rámcovej dohody sa táto dohoda vzťahuje na pracovníkov na dobu určitú, ktorí majú uzavretú pracovnú zmluvu alebo pracovnoprávny vzťah podľa zákona, kolektívnych dohôd alebo spôsobu, ktorý je zaužívaný v jednotlivých členských štátoch.
- 40 Súdny dvor už rozhodol, že smernica 1999/70 a rámcová dohoda sa uplatnia na všetkých pracovníkov vykonávajúcich činnosti, ktoré sú odmeňované v rámci pracovnoprávneho vzťahu na dobu určitú, na základe ktorého vzniká ich vzťah so zamestnávateľom (rozsudok z 13. septembra 2007, Del Cerro Alonso, C-307/05, Zb. s. I-7109, bod 28).
- 41 Samotná skutočnosť, že žalobca v konaní vo veci samej nadobudol postavenie stáleho úradníka a jeho prístup k internému výberovému konaniu je podmienený nachádzaním sa v tomto postavení, nevylučuje jeho možnosť za určitých okolností sa odvolávať na zásadu nediskriminácie stanovenú v doložke 4 rámcovej dohody.
- 42 V konaní vo veci samej sa totiž žalobca ako stály úradník v podstate domáha spochybnenia rozdielného zaobchádzania pri zohľadňovaní počtu odpracovaných rokov a nadobudnutých odborných skúseností na účely interného výberového konania. Zatiaľ čo obdobia služby odpracované v postavení stáleho úradníka sa zohľadňujú, obdobia odpracované v postavení dočasného úradníka sa nezohľadňujú, pričom sa podľa neho neskúmali povaha vykonávaných úloh a vlastnosti, ktoré sú s nimi vnútorne späté. Keďže diskriminácia, ktorá je v rozpore s doložkou 4 rámcovej dohody a o ktorej žalobca v konaní vo veci samej tvrdí, že je jej obeťou, sa týka obdobia služby odpracovaných v postavení dočasného úradníka, je skutočnosť, že žalobca v konaní vo veci samej sa medzičasom stal stálym úradníkom, bezpredmetná.

- 43 Okrem toho treba uviesť, že doložka 4 rámcovej dohody v bode 4 stanovuje, že kritériá týkajúce sa počtu odpracovaných rokov, ktoré súvisia s osobitnými pracovnoprávnymi podmienkami, musia byť pre pracovníkov na dobu určitú rovnaké ako pre pracovníkov na dobu neurčitú, pokiaľ rozdielne kritériá nie sú objektívne odôvodnené. Zo znenia tohto ustanovenia ani z kontextu, v ktorom je umiestnené, nevyplýva, že by sa malo prestať uplatňovať v prípade, ak dotknutý pracovník nadobudne postavenie pracovníka na dobu neurčitú. Ciele sledované smernicou 1999/70 a rámcovou dohodou, ktoré smerujú tak k zákazu diskriminácie, ako aj k zamedzovaniu zneužívania vyplývajúceho z využívania na seba nadväzujúcich pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú, totiž svedčia o opaku.
- 44 Kategorické vylúčenie uplatňovania rámcovej dohody v situácii, akou je situácia vo veci samej, ako to navrhujú španielska vláda a Komisia, by v rozpore s cieľom uvedeným v tejto doložke 4 znamenalo obmedzenie rozsahu ochrany priznanej dotknutým pracovníkom proti diskriminácii a viedlo by k neodôvodnene reštriktívnemu výkladu tejto doložky v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora (pozri v tomto zmysle rozsudky Del Cerro Alonso, už citovaný, body 37 a 38, ako aj z 15. apríla 2008, Impact, C-268/06, Zb. s. I-2483, body 114 a 115).
- 45 Pokiaľ ide o Consejería, tá tvrdí, že doložka 4 bod 1 rámcovej dohody sa v konaní vo veci samej nemá uplatňovať, keďže podmienka týkajúca sa počtu rokov odpracovaných v postavení stáleho úradníka predstavuje podmienku na prístup k zamestnaniu vyžadovanú na pripustenie na výberové konanie, a nie pracovnoprávnou podmienku v zmysle tohto ustanovenia.
- 46 Súdny dvor už uviedol, že vnútroštátne pravidlá týkajúce sa obdobia služby, ktoré musia byť odpracované, na vznik možnosti zaradenia do vyššej platovej triedy alebo výpočtu obdobia služby vyžadovanej na vznik možnosti byť predmetom každoročnej hodnotiacej správy a v dôsledku toho možnosti takého pracovného povýšenia, o aké ide v konaní vo veci samej, zodpovedá pracovným podmienkam (v oblasti rovnosti zaobchádzania medzi pracovníkmi mužského a ženského pohlavia pozri analogicky

rozsudky z 30. apríla 1998, Thibault, C-136/95, Zb. s. I-2011, bod 27, a z 18. novembra 2004, Sass, C-284/02, Zb. s. I-11143, body 31 a 34).

⁴⁷ Z toho vyplýva, že pojem pracovnoprávne podmienky uvedený v doložke 4 bode 1 rámcovej dohody zahŕňa aj takú podmienku, akou je podmienka v konaní vo veci samej, ktorá sa týka zohľadnenia obdobia služby odpracovaných v minulosti v postavení dočasného úradníka v rámci výberového konania pri internom povýšení.

⁴⁸ Vzhľadom na to, čo je uvedené vyššie, treba uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdia Consejería, španielska vláda a Komisia, nič nebráni tomu, aby sa smernica 1999/70 a doložka 4 rámcovej dohody uplatňovali na spor vo veci samej.

O prvej a druhej prejudiciálnej otázke

⁴⁹ Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré je vhodné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či môžu súdy členského štátu, vrátane ústavného súdu, vykladať smernicu 1999/70 a zásadu nediskriminácie stanovenú v doložke 4 rámcovej dohody tak, že verejná služba v danom členskom štáte a akékoľvek rozdielne zaobchádzanie medzi dočasnými úradníkmi a stálymi úradníkmi v tejto verejnej službe sú vylúčené z pôsobnosti týchto právnych aktov Únie.

⁵⁰ Na úvod treba pripomenúť, že smernica ukladá všetkým členským štátom, ktorým je určená, vykonať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie úplnej účinnosti dotknutej smernice v súlade s cieľom, ktorý sleduje (pozri rozsudok z 10. apríla 1984, von Colson a Kamann, 14/83, Zb. s. 1891, bod 15, ako aj Impact, už citovaný, bod 40).

- 51 Povinnosť členských štátov dosiahnuť výsledok stanovený určitou smernicou, ktorá z tejto smernice vyplýva, ako aj ich povinnosť na základe článku 4 ods. 3 ZEÚ prijať všetky potrebné opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy na zabezpečenie plnenia tejto povinnosti sa vzťahuje na všetky orgány členských štátov, vrátane súdnych orgánov v rozsahu ich právomocí (rozsudok Impact, už citovaný, bod 41).
- 52 Práve vnútroštátnym súdom totiž prislúcha, aby zaručili súdnu ochranu vyplývajúcu osobám podliehajúcim súdnej právomoci z ustanovení práva Únie a aby zabezpečili ich plnú účinnosť (rozsudok Impact, už citovaný, bod 42).
- 53 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že v prípade, ak by nebolo možné vykladať a uplatňovať vnútroštátnu právnu úpravu v súlade s požiadavkami práva Únie, majú vnútroštátne súdy a správne orgány povinnosť uplatňovať právo Únie v celom rozsahu a chrániť práva, ktoré toto právo Únie priznáva jednotlivcom, pričom v prípade potreby neuplatnia akékoľvek protichodné vnútroštátne ustanovenie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. júna 1989, Costanzo, 103/88, Zb. s. 1839, bod 33; z 11. januára 2007, ITC, C-208/05, Zb. s. I-181, body 68 a 69, ako aj z 25. novembra 2010, Fuß, C-429/09, Zb. s. I-12167, bod 40).
- 54 Rámcová dohoda, ktorá vychádza z dialógu vedeného na základe článku 139 ods. 1 ES sociálnymi partnermi na úrovni Únie, bola zavedená v súlade s ods. 2 toho istého článku smernicou Rady Európskej únie, ktorej jej neoddeliteľnou súčasťou (rozsudok Impact, už citovaný, bod 58).
- 55 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že požiadavky uvedené v rámcovej dohode nachádzajú uplatnenie aj v prípade pracovných zmlúv a pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú uzavretých so správnymi orgánmi a s inými subjektmi verejného sektora (rozsudky zo 4. júla 2006, Adeneler a i., C-212/04, Zb. s. I-6057, bod 54, ako aj z 22. decembra 2010, Gavieiro Gavieiro a Iglesias Torres, C-444/09 a C-456/09, Zb. s. I-14031, bod 38).

- 56 Doložka 4 bod 1 rámcovej dohody, ktorá je priamo účinná, stanovuje zákaz znevýhodňovať pracovníkov na dobu určitú voči porovnateľným pracovníkom na dobu neurčitú, pokiaľ ide o pracovnoprávne podmienky, len z toho dôvodu, že pracujú na dobu určitú (rozsudok Impact, už citovaný, body 59 a 68).
- 57 Je zrejmé, že toto ustanovenie obsahuje vo vzťahu k zásade nediskriminácie, ktorú stanovuje, výhradu týkajúcu sa odôvodnení vychádzajúcich z objektívnych dôvodov.
- 58 Možnosť rozdielneho zaobchádzania s pracovníkmi na dobu určitú voči pracovníkom na dobu neurčitú za okolností uvedených vyššie a v prípade objektívnych dôvodov však vôbec neznamená, že by uplatňovanie smernice 1999/70 a rámcovej dohody na pracovníkov zamestnaných vo verejnej službe určitého členského štátu mohlo byť vylúčené.
- 59 Pokiaľ ide o španielsku vládu, tá tvrdí, že predpoklad, z ktorého vychádza prvá otázka, je nesprávny, keďže Tribunal Constitucional neodmietol uplatňovanie smernice 1999/70 na španielskych dočasných úradníkov ani vo všeobecnosti nepripustil neodôvodnené rozdielne zaobchádzanie medzi týmito dočasnými úradníkmi a stálymi úradníkmi.
- 60 V tejto súvislosti stačí pripomenúť, že Súdny dvor nie je príslušný vykladať vnútroštátne právo, keďže to patrí výlučne do právomoci vnútroštátnych súdov (rozsudok z 8. septembra 2010, Winner Wetten, C-409/06, Zb. s. I-8015, bod 35), a že pokiaľ ide o vývoj judikatúry týchto vnútroštátnych súdov, Súdny dvor nemôže nahradiť úsudok vnútroštátneho súdu vlastným úsudkom.
- 61 Pokiaľ vnútroštátny súd, vrátane ústavného súdu, vylúči uplatňovanie smernice 1999/70 a rámcovej dohody na úradníkov vo verejnej službe určitého členského štátu a/alebo umožní rozdielne zaobchádzanie medzi dočasnými úradníkmi a stálymi

úradníkmi bez objektívnych dôvodov v zmysle doložky 4 bodu 1 tejto rámcovej dohody, treba dospieť k záveru, že takáto judikatúra je v rozpore s ustanoveniami týchto právnych aktov Únie a porušuje povinnosti prislúchajúce súdnym orgánom členských štátov v rámci ich právomoci zaručiť súdnu ochranu vyplývajúcu osobám podliehajúcim súdnej právomoci z ustanovení tohto práva a zabezpečiť ich plnú účinnosť.

- ⁶² Za týchto okolností treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že smernica 1999/70 a rámcová dohoda, ktorá tvorí jej prílohu, sa musia vykladať v tom zmysle, že sa jednak uplatňujú na pracovné zmluvy a pracovnoprávne vzťahy na dobu určitú uzavreté so správnymi orgánmi a s inými subjektmi verejného sektora a jednak vyžadujú, aby bolo vylúčené akékoľvek rozdielne zaobchádzanie medzi stálymi úradníkmi a porovnateľnými dočasnými úradníkmi určitého členského štátu len z dôvodu, že pracujú na dobu určitú, pokiaľ na rozdielne zaobchádzanie neexistujú objektívne dôvody v zmysle doložky 4 bodu 1 uvedenej rámcovej dohody.

O tretej a štvrtej prejudiciálnej otázke

- ⁶³ Svojou treťou a štvrtou otázkou, ktoré je vhodné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa doložka 4 rámcovej dohody má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby sa obdobia služby, ktoré odpracoval dočasný úradník určitého správneho orgánu, ktorý sa medzičasom stal stálym úradníkom, nezohľadňovali pri prístupe tohto úradníka k povýšeniu interným výberovým konaním, ku ktorému majú prístup len stáli úradníci.

- 64 Ako to vyplýva aj z odpovede na prvé dve otázky, pokiaľ ide o pracovnoprávne podmienky, doložka 4 bod 1 rámcovej dohody stanovuje zákaz znevýhodňovania pracovníkov na dobu určitú voči porovnateľným pracovníkom na dobu neurčitú len z dôvodu, že pracujú na dobu určitú, pokiaľ na odlišné zaobchádzanie neexistujú objektívne dôvody. Bod 4 tejto doložky stanovuje rovnaký zákaz, aj pokiaľ ide o kritériá vzťahujúce sa na obdobia odpracovaných rokov týkajúce sa osobitných pracovnoprávných podmienok.
- 65 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry zásada nediskriminácie vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a aby sa s rozdielnymi situáciami nezaobchádzalo rovnako, ibaže by takéto zaobchádzanie bolo objektívne odôvodnené (pozri najmä rozsudok z 11. júla 2006, Franz Egenberger, C-313/04, Zb. s. I-6331, bod 33 a citovanú judikatúru).
- 66 Na posúdenie, či dotknuté osoby vykonávajú rovnakú alebo podobnú prácu v zmysle rámcovej dohody, treba v súlade s doložkou 3 bodom 2 a doložkou 4 bodom 1 tejto dohody preskúmať, či vzhľadom na všetky okolnosti, ako sú povaha práce, podmienky vzdelávania a pracovnoprávne podmienky, možno tieto osoby považovať za nachádzajúce sa v porovnateľnej situácii (uznesenie z 18. marca 2011, Montoya Medina, C-273/10, bod 37).
- 67 V zásade prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby posúdil, či sa žalobca v konaní vo veci samej pri vykonávaní svojich úloh ako dočasný úradník nachádzal v porovnateľnej situácii ako stáli úradníci, ktorí v rámci sporného výberového konania preukázali, že odpracovali ako úradníci desať rokov v kategóriách, ktoré patria do skupiny D.
- 68 Ak by sa ukázalo, že úlohy vykonávané žalobcom v konaní vo veci samej ako dočasným úradníkom nezodpovedali úlohám, ktoré vykonávali stáli úradníci spadajúci do kategórií patriacich do skupiny D, vyžadovaným v oznámení o výberovom konaní,

vyplývalo by z toho, že dotknutá osoba by sa v každom prípade nenachádzala v situácii porovnateľnej so situáciou stáleho úradníka, ktorý bol uchádzačom o interné povýšenie a odpracoval obdobia služby vyžadované v rámci uvedených kategórií.

- 69 Povaha úloh vykonávaných žalobcom vo veci samej v rokoch, počas ktorých pracoval v službách Junta de Andalucía ako dočasný úradník, a povaha skúseností, ktoré takto nadobudol, totiž nepredstavujú len jednu z okolností, ktoré by mohli objektívne odôvodniť rozdielne zaobchádzanie voči stálym úradníkom. Patria tiež medzi kritériá umožňujúce preskúmať, či sa dotknutá osoba nachádzala v porovnateľnej situácii ako títo stáli úradníci.
- 70 Ak žalobca v konaní vo veci samej ako dočasný úradník naopak odpracoval obdobie desiatich rokov služby ako úradník v kategóriách patriacich do uvedenej skupiny D alebo v inej kategórii, v ktorej úlohy zodpovedali úlohám vykonávaným stálymi úradníkmi patriacimi do uvedenej skupiny, dočasná povaha pracovnoprávného vzťahu, ktorý ho spájal s jeho zamestnávateľom pri odpracovaní období služby v postavení dočasného úradníka, sa zdá jedinou okolnosťou, ktorá by mohla odlišovať jeho situáciu od situácie stáleho úradníka, ktorý bol uchádzačom v spornom výberovom konaní.
- 71 V takom prípade by preto bolo potrebné preveriť, či existuje objektívny dôvod nezohľadniť tieto obdobia služby v spornom výberovom konaní.
- 72 Podľa ustálenej judikatúry sa má pojem „objektívne dôvody“ v zmysle doložky 4 bodu 1 rámcovej dohody chápať tak, že neumožňuje odôvodniť rozdielne zaobchádzanie medzi pracovníkmi na dobu určitú a pracovníkmi na dobu neurčitú na základe toho, že toto rozdielne zaobchádzanie je stanovené vo vnútroštátnej všeobecnej a abstraktnej norme, akou je zákon alebo kolektívna zmluva (rozsudky Del Cerro Alonso,

už citovaný, bod 57; Gavieiro Gavieiro a Iglesias Torres, už citovaný, bod 54, ako aj uznesenie Montoya Medina, už citované, bod 40).

73 Uvedený pojem vyžaduje, aby konštatované rozdielne zaobchádzanie odôvodňovala existencia presných a konkrétnych skutočností charakterizujúcich pracovnoprávne podmienky, o ktoré ide, v osobitnom kontexte, do ktorého patrí, na základe objektívnych a transparentných kritérií, a to na účely overenia, či táto nerovnosť zodpovedá skutočnej potrebe, či je spôsobilá dosiahnuť sledovaný cieľ a či je na tento účel nevyhnutná. Uvedené skutočnosti môžu vyplývať najmä z osobitnej povahy úloh, na ktoré boli uzavreté zmluvy na dobu určitú, a z charakteristických vlastností vnútorne spätých s týmito úlohami, alebo prípadne zo sledovania legitímneho cieľa sociálnej politiky členského štátu (pozri najmä rozsudky Del Cerro Alonso, už citovaný, body 53 a 58, ako aj Gavieiro Gavieiro a Iglesias Torres, už citovaný, bod 55).

74 Odvolávanie sa na samotnú dočasnú povahu práce zamestnancov vo verejnej správe nevyhovuje týmto požiadavkám, a preto samo osebe nemôže predstavovať objektívny dôvod v zmysle doložky 4 bodu 1 rámcovej dohody. Keby sa pripustilo, že samotná dočasná povaha pracovného pomeru by stačila na odôvodnenie takého rozdielu, cieľe smernice 1999/70 a rámcovej dohody by boli zbavené podstaty a viedlo by to k konzervovaniu nepriaznivého postavenia zamestnancov na dobu určitú (rozsudok Gavieiro Gavieiro a Iglesias Torres, už citovaný, body 56 a 57, ako aj uznesenie Montoya Medina, už citované, body 42 a 43).

75 Španielska vláda sa dovoľáva existencie viacerých rozdielov medzi stálymi úradníkmi a dočasnými úradníkmi, ktoré by mohli odôvodniť rozdielne zaobchádzanie, o ktoré ide v konaní vo veci samej. V súvislosti s týmito rozdielmi najprv zdôrazňuje, že pokiaľ ide o nástup do funkcie a preukazovanie zásluh a spôsobilostí, sú im stanovené menej prísne požiadavky. Ďalej uvádza chýbajúcu mobilitu dočasných úradníkov, keďže sú viazaní na pracovné miesta, ktoré sa obsadzujú dočasne, čo spôsobuje, že ich činnosť

sa odlišuje od činnosti stálych úradníkov a má iný význam. Okrem toho pripomína, že určité funkcie sú vyhradené výlučne stálym úradníkom, z čoho vyplýva, že existuje kvalitatívny rozdiel, pokiaľ ide o skúsenosti a vzdelanie. Nakoniec táto vláda zdôrazňuje skutočnosť, že pracovnoprávny vzťah dočasných úradníkov možno ukončiť, ak pominie dôvod, pre ktorý boli vymenovaní.

- ⁷⁶ Vzhľadom na voľnú úvahu, ktorú majú členské štáty pri usporiadaní vlastnej verejnej správy, v zásade môžu, ak pritom neporušia smernicu 1999/70 ani rámcovú dohodu, stanoviť podmienky týkajúce sa počtu odpracovaných rokov na prístup k určitým pracovným miestam, obmedziť prístup k internému povýšeniu len na stálych úradníkov a vyžadovať od nich, aby preukázali odborné skúsenosti zodpovedajúce stupňu, ktorý je bezprostredne nižší ako ten, ktorý je predmetom výberového konania.
- ⁷⁷ Napriek tejto voľnej úvahe sa však uplatňovanie kritérií, ktoré členské štáty stanovia, musí vykonávať transparentným spôsobom a musí umožňovať preskúmanie, aby sa zabránilo akémukoľvek vylúčeniu pracovníkov na dobu určitú len z dôvodu dĺžky trvania pracovnej zmluvy alebo pracovnoprávneho vzťahu, ktoré preukazujú počet ich odpracovaných rokov alebo ich odborné skúsenosti.
- ⁷⁸ Ako uviedla aj generálna advokátka v bodoch 62 až 65 návrhov, určité rozdiely uvedené španielskou vládou, ktoré sa týkajú zamestnávania dočasných a stálych úradníkov, požadovaného vzdelania a povahy úloh, za ktoré musia prevziať zodpovednosť, by v zásade mohli odôvodniť rozdielne zaobchádzanie, pokiaľ ide o podmienky ich zamestnávania.

- 79 Ak takéto rozdielne zaobchádzanie, pokiaľ ide o výberové konanie, vyplýva z potreby zohľadniť objektívne požiadavky týkajúce sa pracovného miesta, ktorého obsadenie je predmetom tohto výberového konania, ale ktoré sa netýkajú toho, že pracovnoprávny vzťah spájajúci dočasného úradníka s jeho zamestnávateľom je na dobu určitú, môže byť odôvodnené v zmysle doložky 4 bodu 1 a/alebo bodu 4 rámcovej dohody.
- 80 Naopak všeobecná a abstraktná podmienka, podľa ktorej musí byť vyžadované obdobie služby odpracované v celom rozsahu v postavení stáleho úradníka bez toho, aby sa zohľadnila predovšetkým osobitná povaha úloh, ktoré sa majú vykonávať, alebo charakteristické vlastnosti, ktoré sú s ňou vnútorne späté, nezodpovedá požiadavkám judikatúry týkajúcej sa doložky 4 bodu 1 rámcovej dohody, ako bola pripomenutá v bodoch 72 až 74 tohto rozsudku.
- 81 Hoci žalobca v konaní vo veci samej si jednoznačne splnil povinnosť týkajúcu sa odpracovania aspoň dvoch rokov služby v postavení stáleho úradníka patriaceho do skupiny na úrovni bezprostredne nižšej než úroveň kategórie, do ktorej patrí pracovné miesto, ktoré je predmetom výberového konania, zo spisu, ktorý má Súdny dvor, nevyplýva, aké funkcie vykonával žalobca v rokoch, počas ktorých pracoval ako dočasný úradník, v ktorej skupine vykonával svoje funkcie ani aký bol vzťah medzi týmito funkciami a funkciami spadajúcimi pod kategórie úradníkov patriacich do skupiny D.
- 82 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru teda nevyplýva, či je vylúčenie období služby odpracovaných dočasnými úradníkmi odôvodnené samotnou dĺžkou trvania ich pracovných zmlúv alebo či existujú aj iné odôvodnenia súvisiace s objektívnymi požiadavkami na pracovné miesta, ktoré boli predmetom výberového konania a mohli by sa považovať za „objektívne dôvody“ v zmysle doložky 4 bodu 1 rámcovej dohody.

- 83 Vnútroštátnemu súdu preto prislúcha jednak preveriť, či bola situácia žalobcu v konaní vo veci samej, pokiaľ ide o obdobia služby, ktoré odpracoval ako dočasný úradník, porovnateľná so situáciou iného zamestnanca Junta de Andalucía, ktorý odpracoval obdobia služby ako stály úradník, a jednak vzhľadom na judikatúru pripomenutú v bodoch 72 až 74 tohto rozsudku preskúmať, či tvrdenia, ktoré pred ním uviedla Consejería, predstavujú objektívne dôvody v zmysle doložky 4 bodu 1 rámcovej dohody.
- 84 Vzhľadom na úvahy, ktoré sú uvedené vyššie, treba na tretiu a štvrtú otázku odpovedať tak, že doložka 4 rámcovej dohody sa musí vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby sa obdobia služby odpracované dočasným úradníkom vo verejnej správe nezohľadňovali na prístup tohto úradníka, ktorý sa medzičasom stal stálym úradníkom, k internému povýšeniu, ktoré je prístupné výlučne stálym úradníkom, pokiaľ na toto vylúčenie neexistujú objektívne dôvody v zmysle bodu 1 tejto doložky. Samotná skutočnosť, že dočasný úradník odpracoval uvedené obdobia služby na základe zmluvy alebo pracovnoprávneho vzťahu na dobu určitú, takýto objektívny dôvod nepredstavuje.

O piatej prejudiciálnej otázke

- 85 Vzhľadom na informácie poskytnuté vnútroštátnym súdom, ako aj španielskou vládou treba piatu otázku chápať tak, že vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či sa primárne právo Únie, smernica 1999/70 a rámcová dohoda majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby vnútroštátna úprava stanovila, že žaloba podaná stálym úradníkom proti rozhodnutiu o odmietnutí jeho účasti na výberovom konaní a odôvodnená skutočnosťou, že postup povyšovania bol v rozpore s doložkou 4 rámcovej dohody, musí byť podaná v prekluzívnej lehote dvoch mesiacov odo dňa uverejnenia oznámenia o výberovom konaní.

- ⁸⁶ Španielska vláda konštatuje, že podľa ustanovení článku 46 ods. 1 zákona 29/1998 o úprave správneho sporového súdnictva (*Ley 29/1998 reguladora de la Jurisdicción Contencioso-administrativa*) z 13. júla 1998 (BOE č. 167 zo 14. júla 1998, s. 23516) mala byť žaloba podaná v lehote dvoch mesiacov odo dňa nasledujúceho po uverejnení oznámenia o výberovom konaní, t. j. 17. decembra 2007. Podľa španielskeho práva mal žalobca v konaní vo veci samej buď v stanovenej lehote podať priamu žalobu proti podmienkam uvedeným v oznámení o výberovom konaní, alebo podať žalobu domáhajúcu sa spochybnenia výsledku výberového konania, ak vada spôsobujúca údajnú neplatnosť vychádzala zo správania príslušného orgánu pri uplatňovaní podmienok vyžadovaných na prístup k výberovému konaniu, ktoré samy osebe neboli postihnuté neplatnosťou. Naopak nemohol nepriamo napadnúť podmienky výberového konania do verejnej služby mimo stanovenej lehoty prostredníctvom priamej žaloby smerujúcej proti jeho výsledku.
- ⁸⁷ V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora v prípade neexistencie právnej úpravy v danej oblasti na úrovni Únie majú byť vo vnútroštátnom právnom poriadku každého členského štátu na základe zásady ich procesnej autonómie určené príslušné súdy a upravené procesné náležitosti týkajúce sa žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie (pozri najmä rozsudky *Impact*, už citovaný, bod 44, a z 23. apríla 2009, *Angelidaki* a i., C-378/07 až C-380/07, Zb. s. I-3071, bod 173).
- ⁸⁸ Členské štáty však v každom prípade nesú zodpovednosť za zabezpečenie účinnej ochrany týchto práv (pozri najmä rozsudok *Impact*, už citovaný, bod 45 a citovanú judikatúru).
- ⁸⁹ V tejto súvislosti, ako to vyplýva aj z ustálenej judikatúry, procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, nemôžu byť menej výhodné ako procesné podmienky týkajúce sa podobných žalôb vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a nesmú

prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právny poriadok Únie (zásada efektivity) (pozri najmä rozsudok *Impact*, už citovaný, bod 46 a citovanú judikatúru).

- ⁹⁰ Pokiaľ ide o dodržanie zásady ekvivalencie, predpokladá to, že sporné pravidlo sa uplatňuje nezávisle od skutočnosti, či sú žaloby, ktoré majú podobný predmet a dôvody, založené na porušení práva Únie alebo na porušení vnútroštátneho práva. S cieľom preveriť, či bola vo veci samej dodržaná zásada ekvivalencie, prináleží vnútroštátnemu súdu, ktorý ako jediný priamo pozná vnútroštátne procesné postupy v oblasti pracovného práva, aby preskúmal, či sú procesné náležitosti určené na zabezpečenie ochrany práv vo vnútroštátnom práve, ktoré osobám podliehajúcim jeho právomoci vyplývajú z práva Únie, v súlade s touto zásadou, a aby preskúmal tak predmet, ako aj zásadné črty údajne podobných vnútroštátnych opravných prostriedkov. Uvedený súd musí pritom skúmať podobnosť dotknutých opravných prostriedkov z pohľadu ich predmetu, príčiny a podstatných prvkov. Na určenie, či je vnútroštátne procesné ustanovenie menej výhodné, musí zohľadniť jeho postavenie v celom konaní, priebeh uvedeného konania a osobitosti týchto pravidiel (rozsudky z 8. júla 2010, *Bulicke*, C-246/09, Zb. s. I-7003, body 26 až 29, ako aj uznesenie z 18. januára 2011, *Berkizi-Nikolakaki*, C-272/10, body 40 a 41).
- ⁹¹ V prejednávanej veci z dôkazov predložených Súdneho dvoru nevyplýva, že by bola prekluzívna lehota dvoch mesiacov, o ktorú ide v konaní vo veci samej, v rozpore so zásadou ekvivalencie. Ako to tvrdí aj španielska vláda, táto lehota predstavuje lehotu na základe všeobecných ustanovení práva stanovenú pre všetky opravné prostriedky podávané proti správny aktom alebo ich ustanoveniam. Vnútroštátnemu súdu však prislúcha preveriť, či je to tak aj v prípade, o ktorý ide v konaní vo veci samej.
- ⁹² Pokiaľ ide o zásadu efektivity, z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že každý prípad, v ktorom je nastolená otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie vedie k nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práva Únie, sa tiež musí skúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v celom konaní, jeho priebeh a jeho

osobitosti na rôznych vnútroštátnych súdoch. Z tohto hľadiska treba v prípade potreby vziať do úvahy zásady, ktoré sú základom vnútroštátneho súdneho systému, akými sú ochrana práva na obranu, zásada právnej istoty a riadny priebeh konania (rozsudok Bulicke, už citovaný, bod 35, a uznesenie Berkizi-Nikolakaki, už citované, bod 48).

- ⁹³ Súdny dvor uznal súlad určenia primeraných prekluzívnych lehôt na podanie opravného prostriedku s právom Únie v záujme právnej istoty, keďže takéto lehoty nevedú k praktickému znemožneniu alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Únie. Pokiaľ ide o prekluzívne lehoty, Súdny dvor tiež rozhodol, že vo vnútroštátnych právnych úpravách, ktoré patria do pôsobnosti práva Únie, sú to práve členské štáty, ktoré majú určiť lehoty, najmä vzhľadom na význam prijímaných rozhodnutí pre zúčastnené osoby, komplexnosť uplatňovaných postupov a právnych predpisov, počet osôb, ktoré môžu byť dotknuté, a ďalšie verejné a súkromné záujmy, ktoré treba zohľadniť (rozsudok Bulicke, už citovaný, bod 36, a uznesenie Berkizi-Nikolakaki, už citované, bod 49).

- ⁹⁴ V prejednávanej veci španielska vláda tvrdí, že dvojmesačná lehota vychádza zo zásady právnej istoty a že jej cieľom je v zásade chrániť ostatných uchádzačov vo výberových konaniach, v rámci ktorých je jednak obmedzený počet obsadzovaných miest a jednak zrušenie príslušných podmienok výberového konania by vyžadovalo znova začať výberové konanie a zbavilo by uchádzačov, ktorí v ňom uspeli, práv, o ktorých si mysleli, že ich nadobudli.

- ⁹⁵ V tejto súvislosti treba uviesť, že Súdny dvor už v rámci veci, ktorá mu bola predložená, rozhodol, že sa nezdá, že by stanovenie dvojmesačnej prekluzívnej lehoty mohlo viesť k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právom Únie (pozri rozsudok Bulicke, už citovaný, bod 39, a uznesenie Berkizi-Nikolakaki, už citované, bod 58). Predovšetkým konštatoval platnosť takejto lehoty, pokiaľ

ide o opravný prostriedok proti všeobecne platnému aktu upravujúcemu komplexný postup a zahŕňajúcemu značný počet osôb (pozri v tomto zmysle uznesenie Berkizi-Nikolakaki, už citované, body 56 až 58).

- ⁹⁶ Za týchto okolností treba konštatovať, že sa v zásade nezdá, že by taká prekluzívna lehota, o akú ide v konaní vo veci samej, mohla viesť k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných rámcovou dohodou.
- ⁹⁷ Treba však uviesť, ako to vyplýva aj z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, že žalobca v konaní vo veci samej bol pripustený na skúšky vo výberovom konaní, ktoré organizovala Consejería, úspešne sa na nich zúčastnil a až do okamihu, keď generálny tajomník prijal rozhodnutie, ktoré je sporné v konaní vo veci samej, bol uvedený na konečnom zozname úspešných uchádzačov výberového konania uverejnenom 12. novembra 2008. Za týchto okolností nemožno vylúčiť, že uplynutie lehoty dvoch mesiacov od uverejnenia oznámenia o výberovom konaní, ktoré nastalo 17. decembra 2007, stanovenej španielskym právom by mohlo viesť k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných rámcovou dohodou.
- ⁹⁸ Vzhľadom na pripustenie žalobcu na skúšky vo výberovom konaní a predovšetkým na okolnosť, že v konaní vo veci samej bol uvedený na konečnom zozname úspešných uchádzačov tohto výberového konania, sa totiž až tým, že generálny tajomník Consejería rozhodnutím sporným v konaní vo veci samej 25. marca 2009 zrušil pripustenie a vymenovanie dotknutej osoby na miesto stáleho úradníka, ukázalo, že oznámenie o výberovom konaní sa mohlo uplatňovať spôsobom, ktorý mohol poškodiť práva priznané rámcovou dohodou.
- ⁹⁹ Za týchto okolností a vzhľadom na nejasnosť okolností uvedených v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby uskutočnil potrebné preverenia, pokiaľ ide o dodržanie zásady efektivity, a rozhodol, či v prípade, ak by sa

mala dvojmesačná lehota na podanie opravného prostriedku za okolností prípadu vo veci samej počítat výlučne od oznámenia tohto rozhodnutia, žalobca v konaní vo veci samej predsa len nepodal žalobu včas.

- 100 Vzhľadom na to, čo je uvedené vyššie, treba na piatu otázku odpovedať tak, že primárne právo Únie, smernica 1999/70 a rámcová dohoda sa majú vykladať v tom zmysle, že v zásade nebránia tomu, aby vnútroštátna právna úprava stanovila, že žaloba podaná stálym úradníkom proti rozhodnutiu o odmietnutí jeho účasti na výberovom konaní a odôvodnená skutočnosťou, že toto výberové konanie je v rozpore s doložkou 4 uvedenej rámcovej dohody, musí byť podaná v prekluzívnej lehote dvoch mesiacov odo dňa uverejnenia oznámenia o výberovom konaní. Takáto lehota by sa však nemala uplatňovať voči stálemu úradníkovi, ktorý bol uchádzačom na výberovom konaní, bol pripustený na skúšky a jeho meno bolo uvedené na konečnom zozname úspešných uchádzačov tohto výberového konania, ak by to mohlo viesť k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných rámcovou dohodou. Za takýchto okolností by sa dvojmesačná lehota mala počítat až odo dňa oznámenia rozhodnutia o zrušení jeho pripustenia na uvedené výberové konanie a jeho vymenovania na miesto stáleho úradníka vyššej skupiny.

O trovách

- 101 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. **Smernica Rady 1999/70/ES z 28. júna 1999 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP, a rámcová dohoda o práci na dobu určitú, ktorá tvorí jej prílohu, sa majú vykladať v tom zmysle, že**

sa jednak uplatňujú na pracovné zmluvy a pracovnoprávne vzťahy na dobu určitú uzavreté so správnymi orgánmi a s inými subjektmi verejného sektora a jednak vyžadujú, aby bolo vylúčené akékoľvek rozdielne zaobchádzanie medzi stálymi úradníkmi a porovnateľnými dočasnými úradníkmi určitého členského štátu len z toho dôvodu, že pracujú na dobu určitú, pokiaľ na rozdielne zaobchádzanie neexistujú objektívne dôvody v zmysle doložky 4 bodu 1 uvedenej rámcovej dohody.

2. Doložka 4 uvedenej rámcovej dohody o práci na dobu určitú sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby sa obdobia služby odpracované dočasným úradníkom vo verejnej správe nezohľadňovali na prístup tohto úradníka, ktorý sa medzičasom stal stálym úradníkom, k internému povýšeniu, ktoré je prístupné výlučne stálym úradníkom, pokiaľ na toto vylúčenie neexistujú objektívne dôvody v zmysle bodu 1 tejto doložky. Samotná skutočnosť, že dočasný úradník odpracoval uvedené obdobia služby na základe zmluvy alebo pracovnoprávneho vzťahu na dobu určitú, takýto objektívny dôvod nepredstavuje.

3. Primárne právo Únie, smernica 1999/70 a uvedená rámcová dohoda o práci na dobu určitú sa majú vykladať v tom zmysle, že v zásade nebránia tomu, aby vnútroštátna právna úprava stanovila, že žaloba podaná stálym úradníkom proti rozhodnutiu o odmietnutí jeho účasti na výberovom konaní a odôvodnená skutočnosťou, že toto výberové konanie je v rozpore s doložkou 4 uvedenej rámcovej dohody, musí byť podaná v prekluzívnej lehote dvoch mesiacov odo dňa uverejnenia oznámenia o výberovom konaní. Takáto lehota by sa však nemala uplatňovať voči stálemu úradníkovi, ktorý bol uchádzačom na výberovom konaní, bol pripustený na skúšky a jeho meno bolo uvedené na konečnom zozname úspešných uchádzačov tohto výberového konania, ak by

to mohlo viesť k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných rámcovou dohodou. Za takýchto okolností by sa dvojmesačná lehota mala počítať až odo dňa oznámenia rozhodnutia o zrušení jeho pripustenia na uvedené výberové konanie a jeho vymenovania na miesto stáleho úradníka vyššej skupiny.

Podpisy